

Ústav světových dějin

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Bc. Matyáš Borovský

Název práce: Podání ruky „vzteklému psu Blízkého východu“: Vztahy mezi Kaddáfího Libyí a Východním blokem na příkladu Československa

Jméno oponenta práce: Mgr. Mikuláš Pešta, Ph.D.

1. Heuristika (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

1.1 Hodnocení použité literatury a pramenů	1
1.2 Úplnost použitých zdrojů z hlediska současného stavu bádání	1

Stručné hodnocení:

2. Řešení problému (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

2.1 Volba cíle práce odpovídá zadání	1
2.2 Cíl z hlediska metodologie oboru je zvolen relevantně	1

Stručné hodnocení:

3. Hodnocení struktury práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

3.1 Je struktura práce logická	1
3.2 Odpovídá struktura práce metodologii a metodám deklarovaným v úvodu práce	1

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Stručné hodnocení:

4. Hodnocení kvality textu práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

4.1 Analýza pramenů a literatury	1
4.2 Interpretace pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech	1

Stručné hodnocení:

5. Kvalita zpracování (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

5.1 Stylistika a pravopis	1
5.2 Použitá terminologie	1

Stručné hodnocení:

6. Celkové hodnocení v rozsahu nejméně 500 znaků:

Diplomová práce Matyáše Borovského „Podání ruky „vzteklému psu Blízkého východu“: Vztahy mezi Kaddáfiho Libyí a Východním blokem na příkladu Československa“ je cenným příspěvkem do studia komplikovaných vztahů mezi socialistickými a arabskými zeměmi. Práce o bilaterálních vztazích často sklouzávají do prostého popisu diplomatických jednání. Borovský ovšem k práci přistoupil se zřetelem k soudobým výzkumným trendům a představil vztahy mezi Libyí a Československem na několika různých úrovních – zejména, jak píše

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

v úvodu, na rovině politicko-diplomatické, hospodářské a sociálně-historické. V souladu s tímto přístupem si klade výzkumné cíle a představuje komplexní obraz vztahů mezi oběma zeměmi se zvláštním zřetelem na prolínání politické, hospodářské, vojenské a bezpečnostní spolupráce. Určitou výtku bych směřoval na jistou upozaděnost oné sociálně-historické roviny. Autor se sice věnuje dílčím otázkám v osobních vztazích mezi československými experty a prostředím, v němž pracovali, nebo životu libyjských studentů v Československu (např. kvalita bydlení, nadávky, studentské výtržnosti apod.). Připadá mi ale, že tato rovina je zařazena spíše na dokreslení a nedostává se jí výzkumné pozornosti. Autor se nezaobírá tématem důsledně a nekontextualizuje ho do širšího rámce výzkumů transnacionální migrace, „expat communities“, východoevropského orientalismu a podobně. Pokud bude Borovský s textem dále pracovat a bude jej publikovat např. v podobě odborného článku (což by si práce zasloužila), doporučoval bych tuto rovinu více rozvinout nebo naopak vypustit. Je třeba vyzdvihnout jakým způsobem student používá koncept „menších aktérů“ ve studené válce a představuje mezinárodní souvislosti. Borovský nezůstává v zaběhnutém narativu, kdy země „socialistického tábora“ slepě následují příkazy Sovětského svazu, ale naopak věnuje velkou pozornost soupeření jednotlivých zemí Východního bloku o zakázky a kontakty v libyjské státní správě. I na československé straně se neomezuje „monolitickým výkladem“ společnosti a představuje různé aktéry – od ministerstev přes stranu po podniky zahraničního obchodu.

Se zdroji nakládá autor citlivě a nepřejímá tvrzení z pramenů bez další analýzy. Využívány jsou hlavně dokumenty z Archivu MZV a z Archivu bezpečnostních složek, což se promítá do způsobu výkladu, ale vzhledem ke zvolenému rámci to není na obtíž. Literatura je použita v dostatečném množství. Pouze k uvedení různých mezinárodních okolností (např. k libyjské intervenci v Čadu, mezinárodnímu postavení Libye apod.) mohl autor více čerpat ze současných zahraničních studií.

Struktura práce dává smysl. Jednotlivé kapitoly jsou seřazeny chronologicky a jejich podkapitoly víceméně tematicky. Autor představuje situaci a kontakty před Kaddáfího převratem, změny ve vzájemných vztazích na začátku sedmdesátých let i v kontextu širšího

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

severoafriického / blízkovýchodního regionu a studené války. Čtvrtá a pátá kapitola se věnují rozvoji vztahů na různých úrovních, konkrétním projektům, hospodářským dopadům i aktivitě československé rozvědky v Libyi.

Je třeba vyzdvihnout i vysokou formální a stylistickou úroveň textu.

Celkově se jedná o velmi kvalitní diplomovou práci, kterou doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

7. Otázky a připomínky k obhajobě:

Z jakého důvodu autor nevyužil možností orální historie?

Bylo by zajímavé jít v rozboru vztahů i za rok 1989 – například v kauze Daewoo s Jižní Koreou. Také jaká byla setrvačnost vztahů i přes Sametovou revoluci – například smlouvy o vojenském vzdělávání libyjských kadetů byly podepisovány ještě v roce 1990.

Spíš pro zajímavost – proč Československo nepodporovalo FROLIMAT?

Navržená známka:

Výborně

Datum: V Praze, dne 1. června 2020

Podpis: Mikuláš Pešta